КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ[1] ФАКУЛЬТЕТ РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І ПЕРЕКЛАДУ Кафедра італійської і французької філології та перекладу	**СИЛАБУС** **вибіркової навчальної дисципліни** «Усний двосторонній переклад (французька мова)» **Спеціальність: В11 Філологія** **Спеціалізація: В11. 041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська** **Спеціалізація: В11 055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька** **Освітні програми:** **Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)** **Сучасні філологічні студії (англійська мова і друга іноземна мова): лінгвістика та перекладознавство** **Англійська мова: переклад і міжкультурна комунікація** **Сучасні лінгвістичні і перекладознавчі студії та міжкультурна комунікація (французька мова і друга іноземна мова)**
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Кафедра	італійської і французької філології та перекладу
Факультет	романської філології і перекладу
Викладач	Миронова Наталя Володимирівна
Статус дисципліни	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Курс, семестр	1 курс, II семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС / 90 годин
Мова викладання	французька, українська
Коротка анотація дисципліни ***(Що я вивчатиму?)***	**Метою** вивчення дисципліни «**Усний двосторонній переклад**» є підготовка висококваліфікованих фахівців, що володіють достатніми уміннями і навичками здійснення посередницької перекладацької діяльності в рамках міжмовної і міжкультурної комунікації в усній формі. студенти повинні вміти сприймати україномовний та франкомовний текст на слух з урахуванням труднощів сприйняття усного мовлення (швидкий темп мовлення; застосовувати методику переведення сприйнятого на слух усного повідомлення у «внутрішню мову» перекладача шляхом пошуку та відбору синонімічних лексичних, морфологічних та синтаксичних одиниць. **Завдання** викладання курсу полягають у тому, що студенти у результаті вивчення цієї дисципліни повинні отримати знання про особливості та способи здійснення усного перекладу: професійний усний послідовний переклад, усний переклад з аркушу, переклад-нашіптування тощо; та загальнотеоретичні

	знання з лінгвістики та перекладознавства, які стосуються усного перекладу. **Зміст** навчальної дисципліни розкривається в двох змістових модулях, що передбачають вивчення теоретичних засад усного перекладу і тренінгу майбутніх усних перекладачів шляхом здійснення різних видів двостороннього перекладу в різних комунікативних ситуаціях: комерційна діяльність, засоби масової інформації, туристичний бізнес та міжкультурні відносини, екологія та захист навколишнього середовища, медицина та охорона здоров'я, промисловість та сільське господарство.
Мета вивчення дисципліни ***(Чому це цікаво й потрібно вивчати?)***	Метою вивчення навчальної дисципліни «Усний двосторонній переклад» є підготовка фахівців з усного перекладу, здатних використовувати теоретичні знання, практичні вміння й професійні навички, способи діяльності та інформаційну грамотність як базис для формування власних можливих варіантів дії, прийняття рішень, застосування нових форм взаємодії тощо і, як результат, виконувати усний двосторонній та послідовний переклад з французької мови на українську і навпаки забезпечуючи достовірність і високу якість передачі інформації.
Результати навчання ***(Чому я навчуся на цій дисципліні?)***	*Знати* основні теоретичні положення лінгвістики та перекладознавства, які стосуються усного перекладу. *Знати* професійну етику та моральний кодекс усного перекладача, критерії оцінки якості роботи усного перекладача та критерії оцінки якості перекладу в професійних сферах спілкування. Знати методику універсального перекладацького скоропису та основні принципи здійснення скороченого запису лексем і синтаксем при перекладі текстів різної фахової спрямованості *Вміти* сприймати україномовний та французькомовний текст на слух з урахуванням можливих труднощів сприйняття усного мовлення (швидкий темп мовлення; фонетичні особливості мовлення, зокрема акценти, притаманні носіям різних варіантів французької мови, або особам, які не є носіями французької мови; лексичні та синтаксичні лакуни або прогалини в усних повідомленнях тощо). *Вміти* застосовувати методику переведення сприйнятого на слух усного повідомлення у "внутрішню мову" перекладача шляхом пошуку та відбору синонімічних лексичних, морфологічних та синтаксичних одиниць та швидко знаходити оптимальний варіант відтворення сприйнятих та переведених у "внутрішню мову" мовленнєвих одиниць мовою перекладу (уміння застосовувати перекладацькі трансформації в усному перекладі). *Вміти* застосовувати спеціальні екстралінгвістичні навички, необхідні для здійснення професійного усного перекладу (уміння запам'ятовувати текст, уміння прогнозувати імовірний зміст наступної частини висловлювання, уміння працювати в екстремальних умовах дефіциту часу, уміння застосовувати методику універсального перекладацького скоропису, уміння користуватися сучасними технічними засобами для здійснення усного послідовного перекладу), а також застосовувати методики та прийоми здійснення усного

	перекладу за умов ускладненої міжмовної та міжкультурної комунікації. *Здатність* спілкуватися українською та французькою мовами як усно, так і письмово у контексті міжкультурної комунікації. *Здатність* аналізувати текст оригіналу, обґрунтовувати стандартні і нестандартні перекладацькі проблеми й обирати способи їхнього вирішення, що відповідають кожному конкретному акту комунікації. *Здатність* використовувати методологічне, організаційне та правове підґрунтя, необхідне для здійснення роботи перекладача, її презентації та захисту інтелектуальної власності на її результати. *Здатність* орієнтуватися в інформаційному просторі, самостійно здобувати, оцінювати та використовувати інформацію, володіти й оперувати інформаційними та комунікаційними технологіями відповідно до потреб перекладацької діяльності.
Компетентності ***(Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)***	Завдання навчальної дисципліни «Усний двосторонній переклад» тісно пов'язані з формуванням у студентів другого (магістерського) рівня таких компетентностей: **Інтегральна компетентність:** - здатність розв’язувати складні завдання і проблеми в галузі методики навчання французької мови, другої іноземної мови та зарубіжної літератури в процесі професійної діяльності та навчання, що передбачає проведення досліджень та використання сучасних освітніх концепцій, інноваційних методів і технологій навчання. **Загальні** компетентності: - здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізовувати свої права і обов’язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність); - здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність); - здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність); - здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов’язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність); - здатність до критичного мислення, генерування нових ідей (креативність), виявлення та розв’язання проблем; ініціативності та підприємливості (підприємницька компетентність); - здатність здійснювати дослідницьку діяльність з дотриманням принципів академічної доброчесності з метою отримання нових знань шляхом застосування методів наукового пізнання, творчого підходу до

	постановки цілей, планування, прийняття рішень, аналізу та оцінки результатів дослідницької діяльності (дослідницька компетентність); - здатність до постійного особистісного і професійного вдосконалення і розвитку, до навчання впродовж усього життя. **Фахові** компетентності: - здатність дотримуватися сучасних норм української, французької і другої іноземної мови в усному та писемному спілкуванні з урахуванням комунікативної ситуації та відповідно до етичних і моральних норм, прийнятих в соціумах; - здатність використовувати в професійному спілкуванні знання про французьку мову та другу іноземну мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні та забезпечувати формування іншомовної комунікативної компетентності учнів; - здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній і науково-дослідницькій діяльності; - здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси й застосовувати цифрові технології в освітньому процесі; - здатність усвідомлювати власний емоційний стан і керувати ним; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу; усвідомлювати і поціновувати взаємозалежність людей у глобальному світі, ураховуючи культурні та особистісні відмінності усіх учасників освітнього процесу; - здатність прогнозувати результати освітнього процесу з французької і другої іноземної мови та зарубіжної літератури та планувати його; - здатність організовувати процес навчання, виховання і розвитку учнів засобами французької і другої іноземної мови та зарубіжної літератури; використовувати різні види та форми навчально-пізнавальної діяльності; - здатність здійснювати оцінювання та аналізувати результати навчання учнів з французької і другої іноземної мови та зарубіжної літератури, а також забезпечувати самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів; - здатність визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя; взаємодіяти з іншими вчителями на засадах партнерства та підтримки (у рамках наставництва, керівництва тощо); - здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності й визначати індивідуальні професійні потреби.
Види занять і їхній розподіл за годинами	Практичні заняття – 30 годин Самостійна робота – 60 годин
Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни	**Змістовий модуль 1. Теоретичні засади усного перекладу** Тема 1. Усний переклад у сучасному світі. Види усного перекладу. Інтерпретація тексту при усному перекладі. Когнітивні особливості послідовного перекладу.

Тема 2. Принципи системи запису при послідовному перекладі. Переклад з аркуша. Синхронний переклад. Критерії оцінки якості роботи усного перекладача.

Змістовий модуль 2. Тренінг усних перекладачів

Тема 1. Вправи на меморизацію та відтворення чисел та дат. Вправи на топоніми, антропоніми, абревіатури.

Тема 2. Вправи на фонові знання і на оптимізацію навичок усного висловлювання. Завдання для усного послідовного перекладу.

Тема 3. Завдання ля перекладу з аркуша. Завдання для синхронного перекладу.

Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)

Семестрове оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни «Усний двосторонній переклад» має таку структуру:

№ з/п	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Аудиторна навчальна робота.	25
2.	Самостійна навчальна робота.	25
3.	Модульна контрольна робота	50

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються **«0».**

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна та самостійна робота) здійснюється у вигляді опитування в усній формі, яке проводиться на кожному практичному занятті та включає в себе відповідь на теоретичне питання з лекційного курсу та здійснення перекладу запропонованих художніх текстів з французької мови на українську. Однією з форм самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань з перекладу художніх текстів.

Критерії оцінювання аудиторної роботи студента

Активна участь у роботі практичного заняття як індивідуально, так і в групі, підготовлена доповідь, повідомлення, презентація, ситуативний виступ, які відповідають змісту заняття, цікавий коментар, участь в обговорення інших виступів, правильно виконані практичні завдання.	«відмінно»
Участь у роботі практичного заняття як індивідуально, так і в групі, підготовлена доповідь, виступ, презентація, ситуативний виступ, переважно правильно виконані практичні завдання.	«добре»
Пасивна участь у роботі практичного заняття переважно у групі, інформаційне повідомлення чи коментар демонструють початковий рівень опрацювання теми, некоректне виконання практичних завдань.	«задовільно»
Пасивна участь у роботі практичного заняття, виступ, презентація не	«незадовільно»

підготовлені взагалі, неправильне виконання практичного завдання	
Неявка на семінарські заняття	«0»

Критерії оцінювання самостійної роботи студента

Активна участь студента під час обговорення питань, які винесено для самостійного опрацювання, на семінарі, наявний повний план-конспект; виконано практичні завдання.	«відмінно»
Активна участь в обговорення питань, які винесено на самостійне опрацювання; наявний план-конспект; добре виконано практичні завдання.	«добре»
Низький рівень активності під час обговорення питань, що винесені на самостійне опрацювання; загалом виконані практичні завдання.	«задовільно»
Низький рівень активності під час обговорення питань, що винесені на самостійне опрацювання або відсутність на занятті; практичнізавдання виконано з помилками.	«незадовільно»
Невиконання самостійного завдання	«0»

Викладач підраховує бали, отримані студентом, окремо за кожним критерієм оцінювання завдань аудиторної та самостійної роботи. Наприклад, за трьома критеріями оцінювання самостійної роботи студент отримав такі бали: 5,4,3. Середнє арифметичний бал за виконання самостійної роботи становить «4» ((5+4+3):3).

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10.** Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50.**

Наприкінці кожного семестру програмою передбачено написання модульної контрольної роботи що є складником семестрового рейтингу. Модульна контрольна робота є письмовою, складається із двох практичних завдань, кожне з яких оцінюється певною кількістю балів. Отримані за кожне завдання модульної роботи бали трансформуються в загальну оцінку за модульну контрольну роботу таблицею:

«відмінно»	50 балів
«добре»	40 балів
«задовільно»	30 балів
«незадовільно»	20 балів
неявка на МКР	0 балів

Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)	Успішне опанування курсу можливе за умови сформованості у студентів відповідних вмінь та володіння відповідними навичками. Студенти мають:

	Знати основні прийоми перекладу, міжмовні та міжкультурні відмінності для якісного виконання перекладацьких завдань; комунікативно-логічну структуру висловлювання і способи її передачі при перекладі; лексико-граматичний і стилістичний аспекти перекладу; критерії оцінки якості перекладу; методичні та загальнотеоретичні аспекти усного перекладу. *Вміти* розуміти мовлення, яке сприймається на слух задля забезпечення міжкультурної комунікації та перекладу на / з українську мову. *Володіти* технікою перекладу (перекладацькими прийомами, трансформаціями, замінами) і вміти використовувати в необхідних випадках компресію і експлікацію (деталізацію, конкретизацію) інформації, а також компенсацію засобів вираження, прийомами прагматичної адаптації тексту при перекладі з урахуванням мети комунікації і адресата; навичками виконання усного перекладу в різних ситуаціях; швидкого перемикання з однієї робочої мови на іншу; обліку лексичних і стилістичних особливостей ділового мовлення при перекладі виступів, круглих столів, інтерв'ю, двосторонніх переговорів; навичками перекладацької скоропису.
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	**Основна:** 1. Бабенко, Є., Амеліна, С., Білоус, Н. (2018). *Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу.* Київ: Центр навчальної літератури 2. Колодій, Б. М. (2021). *Переклад аудіовізуальних текстів фахового спрямування.* Київ: Центр навчальної літератури. 3. Максименко, О. В. (2008). *Усний переклад: теорія, вправи, тексти (французька мова)*. Вінниця: Нова книга. 4. Рабош, Г. М. (2018). *Теорія і практика перекладу (французька мова) для факультетів міжнародних відносин.* Вінниця: Нова книга. 5. Ребрій, О. В. (2020). *Основи перекладацького скоропису*. Вінниця: Нова книга. 6. Чередниченко, О. І., Коваль, Я. Г. (1995). *Теорія та практика перекладу.* Київ: Либідь. 7. Ladmiral, J.-R. (1994). *Traduire théorèmes pour la traduction.* Paris: Gallimard. 8. Lederer, M. (1981). *La traduction simultanée – expérience et théorie.* Paris : Lettres modernes. 9. Mounin, G. (1976*). Les problèmes théoriques de la traduction.* Paris: Poche. 10. Palace, C. (1994). *Théorie du langage et théorie de la traduction*. Paris. **Додаткова:** 1. Амеліна, С. М. (2020). *Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу.* Київ: Центр учбової літератури. 2. Гамбіера, І., Дорслар, Л. (2020). *Енциклопедія перекладознавства*. Вінниця: Нова книга. 3. Коптілов, В. (2003). *Теорія і практика перекладу.* Київ: Юніверс. 4. Корунець, І. В. (1986). *Теорія і практика перекладу.* Київ: Вища школа.

5. Міріам, Г., Гон О., Морозов, В., Гулик, В., Голованчук, М. (2005). *Практикум з усного перекладу: мультимедійний формат.* Київ: Факт.
6. Нестеренко, Н., Лисенко, К. (2006). *Курс усного та письмового перекладу.* Вінниця: Нова книга.
7. Саприкін, С., Чужакін, А. (2011). *Світ усного перекладу.* Вінниця: Нова книга.
8. Чередниченко, О. І. (2007). *Про мову і переклад.* Київ: Либідь.

Форми і способи поточного та семестрового контролю

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності з вивчення навчальної дисципліни «Усний двосторонній переклад» здійснюється в національній 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)).

Рейтинг вираховується в рейтингових балах, а підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за національною 4-бальною шкалою та за шкалою ЄКТС.

Контроль результатів навчання студента з дисципліни «Усний двосторонній переклад» здійснюється у формі *поточного, рубіжного, підсумкового модульного та підсумкового семестрового* контролю (залік).

Поточний контроль успішності студентів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом модуля кожної дисципліни оцінюється аудиторна та самостійна робота студента. Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) і набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт. Бали, отримані здобувачами вищої освіти за результатами контролю з дисципліни, викладач занотовує у «Журнал обліку роботи викладача» і оголошує на кожному практичному занятті.

Підсумковий семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр (сесію), що з дисципліни «Усний двосторонній переклад» здійснюється у формі заліку.

Вимоги до заліку

Форми контролю: - усна співбесіда;
- виконання практичного завдання.

Критерії оцінювання:

Залік відбувається в усній формі. Оцінювання відповідей здійснюється відповідно до вимог з конкретних складових заліку. На заліку студент має виконати такі **завдання:**

<u>І. Усно-зоровий переклад (переклад з аркуша) тексту з української мови на французьку з тематики, що вивчалась протягом курсу</u>

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 **«відмінно»**	Студент виконує еквівалентний переклад на французьку мову запропонованого тексту українською мовою і демонструє високий рівень вмінь та практичних навичок усного послідовного

	перекладу (рівень достовірності 90-100%).
4 **«добре»**	Студент здійснює еквівалентний переклад на французьку мову запропонованого тексту українською мовою. Рівень достовірності перекладу досягає 75%.
3 **«задовільно»**	Студент здійснює еквівалентний переклад на французьку мову запропонованого тексту українською мовою. Рівень достовірності перекладу досягає 60%.
2 **«незадовільно»**	Студент демонструє відсутність умінь та навичок усного послідовного перекладу на французьку мову запропонованого тексту українською мовою. Рівень достовірності перекладу нижче 60%.

<u>II. Усний послідовний переклад фонограм з французької мови на українську з тематики, що вивчалась протягом курсу</u>

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 **«відмінно»**	Студент виконує еквівалентний переклад на українську мову запропонованої фонограми французькою мовою і демонструє високий рівень вмінь та практичних навичок усного послідовного перекладу (рівень достовірності 90-100%).
4 **«добре»**	Студент здійснює еквівалентний переклад на українську мову запропонованої фонограми французькою мовою. Рівень достовірності перекладу досягає 75%.
3 **«задовільно»**	Студент здійснює еквівалентний переклад на українську мову запропонованої фонограми французькою мовою. Рівень достовірності перекладу досягає 60%.
2 **«незадовільно»**	Студент демонструє відсутність умінь та навичок усного послідовного перекладу на українську мову запропонованої фонограми французькою мовою. Рівень достовірності перекладу нижче 60%.

Виконання кожного завдання оцінюється окремо. Виставляється оцінка, яка дорівнює середньому арифметичному балу за всі три завдання, округленому до цілого числа.

	8.3 Шкала відповідності оцінок

зараховано	A	90-100
	B	82-89
	C	75-81
	D	66-74
	E	60-65
не зараховано	FX	0-59

Затверджено на засіданні кафедри італійської і французької філології та перекладу, протокол № 13 від «13» травня 2026 р.

Завідувач кафедри Наталія ФІЛОНЕНКО